

Hørings svar til Helhedsplanen for Harrestrup Å

Vanløse lokaludvalg har med interesse læst Helhedsplanen for Harrestrup Å og finder planen ambitiøs og bakker til fulde op om visionerne om at ændre åen fra en spildevandskanal til et åløb, der opfylder kravene i de statslige vandhandleplaner, således at vandet i åen i fremtiden vil leve op til målsætningerne om god økologisk kvalitet (Faunaklasse 4).

Helhedsplanen er udarbejdet som en rammeplan, men er på nogle områder meget detaljeret, og dette gør det svært at overskue og at forholde sig til planen, Vanløse lokaludvalg har valgt at svare på planen som en rammeplan og har i de fleste tilfælde fravalgt at gå i detaljer.

Harrestrup Å systemet er ca. 10 km langt, og flere af delområderne er i dag velfungerende rekreative områder, hvor mange borgere hver dag opholder sig og udfolder sig med gang, løb, cykling, fodbold, leg, solbadning, kælkning, skiløb m.v. alt efter årstiden. Det samlede område er et meget værdifuldt område i storbyen, som ønskes bevaret. I sin nuværende form opfylder området på mange måder allerede visionerne for et parkstrøg med biologisk mangfoldighed. Derfor hersker der usikkerhed om, at Helhedsplanen for Harrestrup Å, som den foreligger, egentlig vil skabe merværdi for alle delområder i planen.

Vanløse lokaludvalg vil gerne opfordre til, at der tages hensyn til delstrækningernes forskellighed, og at de behandles med respekt for lokalområdes anvendelse og den eksisterende natur.

Vanløse lokaludvalg mener, at rent vand i åløbet, med meget få eller ingen kloakoverløb, er den vigtigste forudsætning i forbindelse med omdannelsesprocessen af åen, og at denne forudsætning bør være opfyldt, inden man åbner de enkelte delstrækninger, og derved gør åen offentlig tilgængelig – dette gælder særligt på delstrækning 3a: Damhusengen. Som det ser ud i dag, tilføres åløbet meget spildevand, der belaster vandområderne med bl.a. organisk stof, næringsalte, miljøfremmede stoffer og tungmetaller. Hovedparten af denne belastning stammer fra overløb fra kloak samt udledninger af overfladevand fra separat kloakerede områder i forbindelse med skybrud og øgede nedbørshændelser. Ifølge Spildevandsplan 2008 modtager Harrestrup Å godt 70.000 m³ vand årligt, som bl.a. er belastet af store mængder af fosfor og nitrat. Ideelt set bør alle overløbsbygværkerne lukkes på hele strækningen langs Harrestrup Å, men også opstrøms – og nabokommuner bør ophøre med eller væsentlig formindske deres overløbshændelser. Men når man læser om de enkelte delstrækninger, er der tilsyneladende stadig mange overløbsbygværker, der skal fungere, og ifølge helhedsplanen vil mængden af spildevand fra disse kun blive reduceret, Vanløse Lokaludvalg vil gerne have belyst, hvordan udregningerne om de kommende mængder er lavet samt belyst forventningerne til de fremtidige mængder. Ligeledes ønskes HOFOR's planer for håndteringen af spildevandet belyst yderligere, således at det bliver klart og tydeligt, hvordan planerne for minimering af overløb med kloakvand spiller sammen med Helhedsplanen, inden man påtænker at åbne op for åen.

I fremtiden forventes det, at der vil komme øgede nedbørsmængder, og tager man ikke højde herfor, vil man ende med en forurenede å, der ikke opfylder de smukke visioner i helhedsplanen, derfor bør der foreligge faste aftaler med opstrøms – og nabokommunerne (Gladsaxe, Herlev, Rødovre m.fl.)

om reduktion af spildevand til Harrestrup Å, således at målsætningen og tidsplanen om rent vand kan opretholdes.

Dertil kommer, at skybrudsplanlægningen for Vanløse bydel er forsinket, hvilket betyder, at muligheden for at sammenholde de to planer forpasses ved fastholdelse af den nuværende høringsfrist. Vanløse Lokaludvalg ønsker belyst, hvad der skal ske med vejvandet under skybrud og ved kraftige nedbørshændelser.

Kommentarer til delstrækning 2: Krogebjergparken syd

Den sydlige del af Krogebjergparken er i planen udlagt som et reservoir for skybrudsvand. På nuværende tidspunkt har der kun været få skybrud, men det må forventes, at frekvensen stiger med tiden, og at der – hvis helhedsplanen føres ud i livet - bliver flere oversvømmelser af parkens græsområde.

Såfremt alle overløbsbygværker ikke lukkes, og der ikke gennemføres en aftale med de omkringliggende kommuner om at undgå at udlede spildevand til Harrestrup Å, vil området være ubrugeligt som rekreativt område i en lang periode efter et skybrud, og det vil skabe lugtgener fra kloakvand.

De anførte forslag om terrænmæssige niveaudjævninger i parken virker meget detaljerede, og hensigtsmæssigheden bør diskuteres nærmere.

Kommentarer til delstrækning 3 a: Damhusengen

Damhusengen er et velbesøgt parkområde og fungerer i øjeblikket fint og rummer mange forskellige fritidsaktiviteter såsom fodbold, hundeluftningsområder, skøjtebane, kælkebakker, stier, naturområder, legepladser mm. Vanløse lokaludvalg vil gerne opfordre til, at man bevarer engen således og bevarer de eksisterende kvaliteter, som engen byder på.

Generelt beskriver helhedsplanen en øget biologisk mangfoldighed, som om der ikke eksisterer en sådan i forvejen. Men virkeligheden er, at Damhusengen er fuld af liv og særlige planter og dyr, der er karakteristiske for våde enge – og dette ønskes bevaret. Der er bl.a. i øjeblikket registreret over 100 fuglearter på Damhusengen, og den rige flora og fauna samt de naturligt skiftende vandhuller ønskes bevaret under og efter processen med omdannelse af Harrestrup Å, således at man ikke kommer til at forstyrre den eksisterende biologiske mangfoldighed af både planter og dyreliv, som har eksisteret i mange år på Damhusengen. På denne baggrund vil Vanløse Lokaludvalg gerne sætte spørgsmålstegn ved **anlæggelse af gydepladser for ørreder ude i det åbne englandskab, hvor æg og yngel hurtigt vil ende som føde for områdets mange fugle. Derfor bør gydepladserne placeres på særligt beskyttede steder, Dette gælder også for frøer og deres afkom, som ikke kan overleve i engens vandhuller på grund af de mange fiskehejre, der holder til her på jagt efter mosegrise. De bør ligeledes placeres på mere beskyttede steder. Samtidig vil omlægningen bevirke, at mange af de historiske spor forsvinder, såsom den gamle række af piletræer og volde på østsiden af engen og midtergrøften. Dette giver anledning til bekymring hos Vanløse Lokaludvalg, der gerne ser, at der i**

projekteringen af denne delstrækning tages hensyn til disse, den eksisterende vidtfavnende biologiske mangfoldighed og de mange brugere af engen, der har deres daglige gang her.

Lokaludvalget er enig i, at det generelle tiltag om at fjerne beton og fliser i bund og sider af den gamle å på hele strækningen, og erstatte disse med bundmateriale, der giver mulighed for etablering af grødeplanter og gydepladser, er helt grundlæggende for en retablering.

Med slyngning af åen ud over Damhusengen mener Vanløse Lokaludvalg, at kapaciteten til fritidsinteresser samt kvaliteten af fodboldbaner forringes. Samtidigt mener man, at engen vil blive opdelt i to med få broer som passage, og at dette vil betyde, at engens tilgængelighed på tværs forringes for brugerne. Lokaludvalget ser dog gerne en slyngning/udbredelse af åen i syd-enden af Engen, hvor åen i forvejen løber på tværs af engen, fordi den vil kunne foretages uden negativ påvirkning af de eksisterende forhold og aktiviteter på engen.

Det sikkerhedsmæssige perspektiv er ligeledes af afgørende betydning for Vanløse Lokaludvalg, og det må påpeges, at en åben å kan skabe risiko for, at børn og fodbolde falder i åen. Vil man helt imødekomme denne udfordring, vil et hegn langs hele åen være svaret, og dette er uønsket, idet det ikke kun vil skæmme det frie udsyn over engen, men også vil være imod fredningsbestemmelserne.

Antallet af fodboldbaner, fleksibiliteten og kvaliteten af dem er også i fokus for Vanløse lokaludvalg. De eksisterende baner anvendes flittigt, og der er allerede nu kapacitetsproblemer for fodbolden i Vanløse. Kapacitetsproblemerne kan ikke løses andre steder i bydelen. Også selve placeringen af banerne er af afgørende betydning for spillerne, idet der skal tages hensyn til placeringen af banerne i forhold til at undgå det våde terræn, der gør det svært at spille i nedbørsperioder. Også banernes beliggenhed i forhold til en åen mv. kan være en udfordring i forhold til at hente bolde, der skydes ved siden af.

Vedrørende Helhedsplanens afsnit om Damhusengen kan den generelle holdning i Lokaludvalget ud den lokale viden, og de høringer og åvandring m.v., der er foretaget, derfor sammenfattes til:

- at det er en gennemgående forudsætning, at vandet i Harrestrup Å fremover opnår den ønskede renhed gennem nedlæggelse og i etableringsfasen kraftig reduktion af spildevandet fra kloakoverløbene.
- at Damhusengen generelt set er meget velfungerende og derfor i overvejende grad bør bevares i sin nuværende form d.v.s. som en åben engstrækning med Harrestrup Å løbende i sit østlige løb frem til sydenden af engen.
- at Harrestrup Å gerne bredes ud i sydenden af engen d.v.s. i løbet langs den sydlige dæmning mod Damhussøen.
- at flisebelægningen i det nuværende åløb fjernes og erstattes af en naturlig vegetation og bund.

Kommentarer til delstrækning 3 b: Damhussøen

På denne delstrækning er der særlig bekymring for kloakoverløb fra Rødovre Kommune, der endnu ikke har lagt sig fast på, hvorledes formindskelsen af spildevand til åen skal gennemføres. Vanløse lokaludvalg opfordrer til, at man undgår at åbne for åen, før håndteringen af overløbshændelser er gennemført tilfredsstillende.

Generelle kommentarer til indhold i Helhedsplanen

I forbindelse med planerne for Krogebjergparken og Damhusengen skal man være opmærksom på, at man bevæger sig ind i fredet område, med de hertil gældende forbehold. Det betyder blandt andet, at den endelige plan for Damhusengen og Søen skal igennem Parkbrugerrådet, Lokaludvalget, Det Grønne Råd og Fredningsnævnet, og at der skal udarbejdes en Pleje- og Udviklingsplan af Parkbrugerrådet.

Endelig ønsker Vanløse Lokaludvalg at bemærke, at der bør sættes en særlig fokus på vandføringen under Jyllingevej Bro, idet kommende regnmængder formentlig kræver øget kapacitet til gennemstrømning.